

บทที่ 5

วิเคราะห์รูปแบบและแรงจูงใจในการฟังวิทยุที่เจาะเฉพาะกลุ่มของผู้รับสารวัยรุ่น

ในการวิเคราะห์ถึงรูปแบบและแรงจูงใจในการฟังรายการวิทยุที่เจาะเฉพาะกลุ่มผู้รับสารวัยรุ่นที่ฟังรายการวิทยุในเครือของทั้งบริษัท เอ-โทมัส มีเดีย จำกัด และบริษัท มีเดีย พลัส จำกัด (มหาชน) นั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 40 คนนั้น ปรากฏผลดังนี้

รูปแบบพฤติกรรมในการฟังวิทยุของผู้รับสารวัยรุ่น

รูปแบบการเปิดฟังวิทยุ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างของรายการวิทยุในเครือบริษัททั้งสองในงานวิจัยนี้ จะเปิดฟังวิทยุทุกวัน เฉลี่ยวันละ 5 ชั่วโมงขึ้นไป แต่มีบางส่วนที่ฟังวิทยุเฉพาะบางวันหรือช่วงที่ว่างเท่านั้น และส่วนใหญ่จะเปิดฟังแบบเจาะจงคลื่นโดยทำการตั้งคลื่นความถี่ประจำเอาไว้

กลุ่มตัวอย่างจะเลือกเปิดวิทยุใน ช่วงเวลาที่ตนสะดวกและต้องการที่จะเปิดรับฟัง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที่ว่างและกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำวัน ของแต่ละคน เช่น ช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างเปิดฟังวิทยุมากที่สุดคือ ช่วงเวลากลางคืน เพราะเป็นช่วงที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ว่างจากภารกิจต่างๆแล้ว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นช่วงเวลาตั้งแต่ 22.00 น. ขึ้นไป รองลงมาคือ ช่วงเย็นหลังจากกลับมาจากโรงเรียนหรือที่ทำงาน เป็นช่วงที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติภารกิจเรียนและงานเสร็จแล้ว จะเป็นช่วงเวลาตั้งแต่ 17.00 น. - 20.00 น. และ ช่วงเช้านอนและก่อนไปโรงเรียนหรือไปทำงาน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นช่วงเวลา 6.00 น.- 8.00 น. โดยกลุ่มตัวอย่างจะเปิดฟังภายในห้องนอนเพียงคนเดียว แต่บางครั้งก็เปิดฟังภายในห้องนั่งเล่นร่วมกับครอบครัวบ้างในช่วงเวลาเย็น แต่โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างจะเปิดฟังภายในที่พักอาศัยและในสถานที่ที่เป็นส่วนตัวมากที่สุด นอกจากนี้ในช่วงระหว่างที่เดินทางไป - กลับโรงเรียนและที่ทำงาน กลุ่มตัวอย่างก็จะเปิดฟังวิทยุภายในยานพาหนะส่วนตัวด้วย

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ ในปัจจุบันมีการเหลือมของเวลาเข้าและเลิกเรียน ทำให้ช่วงเวลาที่จะมีโอกาสเปิดรับฟังก่อนหรือหลังเข้าเรียนมีความแตกต่างกันด้วย

การตัดสินใจในการเลือกรายการ

ในการตัดสินใจเลือกรายการวิทยุ นั้น กลุ่มตัวอย่างจะเลือกฟังแบบเจาะจงคลื่น โดย ตั้งคลื่นความถี่ที่ฟังเป็นประจำเอาไว้ หรือที่เรียกว่า “ ล็อคคลื่น ” สำหรับรายการที่ล็อคคลื่นเอาไว้ ส่วนใหญ่จะเป็นรายการที่กลุ่มตัวอย่างเลือก ตามคำแนะนำหรือคำชักชวน ของเพื่อน ของพี่หรือน้องหรือญาติๆ ที่บอกกล่าวถึงรายการวิทยุ นั้นๆว่ามีลักษณะหรือความน่าสนใจเป็นอย่างไร ฟังแล้วจะได้รับประโยชน์อย่างไร หรือทราบจากสื่อมวลชนอื่นๆ เช่น นิตยสาร หรือ รายการโทรทัศน์ ที่ตนเปิดพบ แต่ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างจะทดลองฟังดูก่อน หากถูกใจในรูปแบบและเนื้อหาของรายการ ก็จะตัดสินใจเลือกเปิดรับฟังต่อไป

ลักษณะรายการที่มีรูปแบบและเนื้อหาที่ กลุ่มตัวอย่างเลือกเปิดรับฟังเป็นประจำมากที่สุด คือ รายการประเภทเพลงไทยสากล ซึ่งเป็นรายการเจาะเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นในเครือบริษัท เอ-ไทยมีเดีย จำกัด จำนวน 2 รายการจากทั้งหมด 4 รายการ และรายการในเครือบริษัท มีเดียพลัส จำกัด (มหาชน) จำนวน 1 รายการจากทั้งหมด 2 รายการ ซึ่งได้แก่

- รายการ RADIO VOTE SATELLITE ทาง FM 93.5 MHz. ของบริษัท เอ-ไทยมีเดีย จำกัด

นอกจากรายการจะเปิดเพลงไทยสากลยอดนิยมในลักษณะ Contemporary Hit Radio แล้ว กลุ่มตัวอย่างเลือกฟังเพราะว่ารายการมีจุดเด่นที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆที่ทางรายการตั้งขึ้น ซึ่งกลุ่มตัวอย่างคนหนึ่งกล่าวว่า

“ ช่วยทำให้รู้ว่าในเรื่องเดียวกัน คนอื่นๆเขาคิดกันอย่างไร ซึ่งบางครั้งก็ได้แง่คิดดีๆมาปรับใช้ได้ และอยากรู้ว่ามีคนที่คิดเหมือนเราบ้างไหม ถ้ามีคนที่คิดเห็นเหมือนเราจำนวนมากๆ ก็ารู้สึกว่าความคิดเราคงเข้าท่าและคงใช้ได้ ”

นอกจากนี้ยังมีการให้คะแนน (Vote) เพื่อจัดอันดับเกี่ยวกับผลงานและศิลปินในแวดวงบันเทิงสาขาต่างๆ โดยผู้ฟังที่โทรเข้ามามีโอกาสได้เป็น Lucky Vote ซึ่งหากได้รับเลือกให้เป็น Lucky Vote ก็จะได้รับรางวัล โดยของรางวัลจะเป็นตัวดึงดูดใจอย่างมาก เนื่องจากเป็นรางวัลที่มีมูลค่าสูง เช่น ตัวเครื่องบินไปกลับต่างประเทศ เป็นต้น

ในส่วนของตัวเองเองก็เป็นเหมือนแม่เหล็กจูงใจให้กลุ่มตัวอย่างเลือกฟังรายการ เพราะจะมีการวางตัวดีเจที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและมีความเชี่ยวชาญในแวดวงบันเทิงสาขานั้นๆมาจัดรายการ โดยดีเจมีกลวิธีในการจัดรายการที่สนุกสนานและเป็นกันเองกับคนฟัง

- รายการ GREEN WAVE ทาง FM 104.5 MHz. ของบริษัท เอ-โทมี่ มีเดีย จำกัด

กลุ่มตัวอย่างเลือกฟังเพราะว่ามีจุดเด่นที่เป็นรายการที่เน้นเปิดเพลงไทยสบายๆแนว Easy Listening รวมทั้งมีแนวคิดในการนำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างจะชอบในแนวเพลงที่เปิดในรายการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อฟังในช่วงก่อนนอนหรือช่วงกลางคืน กลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่า ช่วยทำให้หลับง่ายและสบายขึ้น ช่วยทำให้รู้สึกผ่อนคลายจากภารกิจที่ผ่านมามาตลอดทั้งวันได้ และยังเป็นรายการที่เปิดเพลงมากกว่ารายการอื่นๆของเอ-โทมี่ คือเปิดประมาณ 9 เพลงต่อ 1 ชั่วโมง โดยดีเจพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมในรายการจะสุภาพ นุ่มนวล น่าเชื่อถือและเป็นกันเองกับผู้ฟัง

นอกจากนี้การเล่นเกมส์ชิงรางวัลในรายการจะน้อยกว่ารายการอื่นๆของเอ-โทมี่ ส่วนใหญ่จะเป็นสารคดีที่ให้สาระความรู้ เช่น สารคดีสั้นเกี่ยวกับเรื่องความสวยความงามในช่วง Beauty Clinic สารคดีรู้เรื่องรถในช่วง Inside my car กับ Mr. Toyota ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนน สารคดีรู้ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับฟังสามารถสนองความต้องการในเรื่องของการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ และยังมีการจัดกิจกรรมนอกสถานที่เพื่อผู้ฟังได้มีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับรายการอย่างต่อเนื่องด้วย

- รายการ GREET FM ทาง FM 98.0 MHz. ของบริษัท มีเดีย พลัส จำกัด (มหาชน)

กลุ่มตัวอย่างเลือกฟังเพราะว่ามีจุดเด่นของรูปแบบรายการที่เปิดโอกาสให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาส่งเสียงกรี๊ดระบายอารมณ์ต่างๆได้ และยังมีกรนำเสนอเรื่องราวของความบันเทิงต่างๆด้วย โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่า “ เป็นรายการที่แปลก มีการเปิดสายให้โทรเข้ามากรีดได้ ทำให้อยากรู้ว่าคนโทรเข้ามากรีดกันนั้นเพื่ออะไร ซึ่งฟังคนอื่นกรีดแล้วก็เพลิน รู้สึกสนุกดี ”

มีการนำเสนอเพลงไทยสากลยอดนิยมทั้งเก่าและใหม่ ในแบบ Contemporary Hit Radio

ส่วนดีเจก็เป็นกันเองกับคนฟัง และยังมีกรใช้ภาษาที่กลุ่มวัยรุ่นนิยมใช้ จัดรายการอย่างสนุกสนาน มีเกมการแข่งขันชิงรางวัลและมีกิจกรรมให้ร่วมในรายการมากมาย รวมทั้งกิจกรรมนอกสถานที่ทั้งที่เน้นความสนุกสนานและเน้นให้ประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้มีส่วนร่วมสัมพันธ์กับสถานีต่อไป

เมื่อกลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกรายการที่ฟังเป็นประจำแล้ว กลุ่มตัวอย่างยังคงมีพฤติกรรมในการให้ความสนใจต่อรายการดังต่อไปนี้

ความสนใจในตัวรายการ

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้จะมีทั้งกลุ่มที่เปิดฟังรายการวิทยุในคลื่นความถี่ที่ได้ตั้งลิศคเอาไว้เพียงสถานีเดียวตลอด ซึ่งมักจะเป็นกลุ่มที่เปิดฟังรายการไปเรื่อยๆ และทำกิจกรรมอย่างอื่นร่วมไปด้วย เช่น อ่านหนังสือ, ออกกำลังกาย, รับประทานอาหาร เป็นต้น แต่เมื่อทางรายการมีเรื่องที่น่าสนใจตรงกับความสนใจของตนก็จะหยุดกิจกรรมอื่นๆแล้วให้ความสนใจเป็นพิเศษ และกลุ่มที่หมุนเปลี่ยนสลับไปสลับมาระหว่างคลื่นความถี่ที่ตนได้ตั้งลิศคเอาไว้

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่หมุนเปลี่ยนคลื่นสลับไปสลับมานี้จะเป็นกลุ่มที่ตั้งใจฟังรายการมากกว่ากลุ่มแรก โดยชอบฟังช่วงใดช่วงหนึ่งของรายการเป็นพิเศษ ดังนั้นเมื่อถึงเวลาช่วงที่ตนชื่นชอบออกอากาศก็จะรอฟัง พอผ่านช่วงที่ตนชอบหรือเป็นช่วงที่ตนไม่ชอบก็จะเปลี่ยนไปฟังรายการอื่นหรือปิดวิทยุเสีย เช่น กลุ่มตัวอย่างคนหนึ่งชอบฟังรายการ Green Wave อยู่ แต่ไม่ชอบฟังข่าว ดังนั้น เมื่อรายการตัดเข้าช่วงข่าว กลุ่มตัวอย่างก็จะเปลี่ยนมาฟังรายการ Radio Vote Satellite ซึ่งจะมีการนำเสนอข่าวต้นชั่วโมงที่ช้ากว่าในรายการอื่นๆเพื่อฟังเพลงก่อน และเมื่อรายการ Radio Vote Satellite ตัดเข้าช่วงข่าว กลุ่มตัวอย่างก็จะเปลี่ยนกลับมาฟังรายการ Green Wave เหมือนเดิม เป็นต้น นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างจะจดจำถึงช่วงเวลาการออกอากาศของช่วงต่างๆในแต่ละคลื่นที่ลิศคไว้ได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างบางคนก็เปิดฟังรายการวิทยุเพราะสนใจในตัวดีเจ เช่น กลุ่มตัวอย่างชื่นชอบในตัวดีเจสมพล ปิยะพงศ์ศิริ ซึ่งเป็นดีเจที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ชื่นชอบของกลุ่มวัยรุ่น ดังนั้นเมื่อเป็นเวลาที่ดีเจสมพลจัดรายการ คือในช่วงเย็น เวลา 16.00 - 19.00 น. ในรายการ Radio Vote Satellite ทาง FM 93.5 MHz. กลุ่มตัวอย่างที่ชื่นชอบก็จะเปิดรับฟังและพยายามเข้าไปมีส่วนร่วมในรายการโดยการพยายามโทรศัพท์เข้าไปเพื่อที่จะได้พูดคุยด้วย หรือเพจข้อความเข้าไปแชทหรือทักทายในรายการ การที่ได้โทรเข้าไปในช่วงของดีเจที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ชื่นชอบของวัยรุ่น จะทำให้เกิดความภูมิใจของผู้ฟังและยังสามารถนำไปพูดคุยอวดเพื่อนๆได้ว่าเคยคุยกับดีเจคนดังมาแล้ว เป็นต้น

จากลักษณะการเลือกรายการที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับฟังเป็นประจำทำให้ทราบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบรูปแบบรายการที่เปิดโอกาสให้เข้าไปแสดงออกในรายการวิทยุได้ เช่น ในรายการ Greet FM ที่สามารถส่งเสียงกรี๊ดของตัวเองออกอากาศได้ หรือในรายการ Radio Vote

Satellite จะเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆและให้คะแนน (Vote) กับผลงานและศิลปินที่น่าเสนอความบันเทิงในสาขาต่างๆ นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างจะชอบแสดงออกในรายการวิทยุ

นอกจากนี้ในส่วนของเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างชอบมากที่สุดคือ เนื้อหาในส่วนของเพลงซึ่งมีให้เลือกทั้งเพลงไทยสากลยอดนิยมทั้งเก่าและใหม่ จังหวะช้าและเร็ว ในแบบ Contemporary Hit Radio ในรายการ Radio Vote Satellite และ Greet FM หรือจะเป็นเพลงไทยสากลฟังสบายๆทั้งเก่าและใหม่ในแบบ Easy Listening

รวมทั้งเรื่องราวของความบันเทิงประเภทต่างๆ เช่น เนื้อหาเกี่ยวกับการแนะนำพุดคุยในเรื่องของภาพยนตร์ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมและพูดถึงกันมาก ซึ่งในรายการ Radio Vote Satellite ทาง FM 93.5 MHz. ของบริษัท เอ-ไทม์ จำกัด จัดโดยดีเจ วินัย สุขแสง ส่วนของบริษัท มีเดีย พลัส จำกัด (มหาชน) มีในรายการ GREET FM ทาง FM 98.0 MHz.ซึ่งจัดโดยดีเจสุรชาติ ตั้งตระกูล

สำหรับ การเข้าไปมีส่วนร่วมในรายการ นั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากรูปแบบของรายการในแบบ Format Station ที่ดำเนินรายการตลอดทั้งวัน ประกอบกับการมีเทคโนโลยีทางการสื่อสารที่เอื้ออำนวยให้เข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับทางรายการได้ ซึ่งลักษณะของการเข้าไปมีส่วนร่วมในรายการของกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเข้าไปร่วมเล่นเกมชิงรางวัลในรายการต่างๆมากที่สุด เพราะเกมการแข่งขันชิงรางวัลนี้ นอกจากกลุ่มตัวอย่างจะได้รับความสนุกสนานจากการแข่งขันกันระหว่างเพื่อน ยังเป็นการทดสอบความรู้ความสามารถของตัวเอง และยังอาจได้รับรางวัลหากได้รับชัยชนะในการเล่นเกมนั้น ซึ่งรางวัลในเกมต่างๆทางรายการวิทยุในปัจจุบันมักจะเป็นรางวัลที่ดึงดูดใจวัยรุ่น นอกจากนี้ในการเล่นเกมนั้นจะทำให้ได้รู้จักเพื่อนใหม่ๆซึ่งได้เข้ามาร่วมแข่งขันเกมด้วยกันอีกด้วย

วิธีการหรือกติกาของการเล่นชิงรางวัล ในบางเกมนั้นมีส่วนทำให้เกิดความต่อเนื่องในการรับฟังรายการ เช่น ต้องมีการทำคะแนนกันอย่างต่อเนื่องและจะต้องเป็นผู้ได้คะแนนสูงที่สุดเมื่อสิ้นระยะเวลาการแข่งขันเกมนั้นๆ แต่วันรุ่งขึ้นมีผู้ทำคะแนนได้สูงกว่าที่เคยทำได้ ก็จะต้องพยายามติดตามและเข้าไปร่วมเล่นเกมนั้นอีกครั้งเพื่อที่จะได้ทำคะแนนสูงขึ้นไปอีก และจะต้องมากกว่าคนใหม่ที่ทำคะแนนสูงสุดไว้เช่นกัน

นอกจากนี้การเข้าไปมีส่วนร่วมในรายการยังมีในลักษณะของการโทรศัพท์เข้าไปขอเพลง หรือเพื่อพูดคุยกับดีเจหรือส่งผ่านข้อความออกอากาศ เช่น ฝากความคิดถึงถึงเพื่อนหรือคนรัก หรือให้กำลังใจคนฟังด้วยกันหรือศิลปินต่างๆ และอีกส่วนหนึ่งก็โทรศัพท์เข้าไปเพื่อสร้างความสัมพันธ์และความคุ้นเคยกับดีเจหรือ Program - Co เพื่อหวังผลในการเข้าร่วมเล่นเกมชิงรางวัล

มีข้อสังเกตที่ค้นพบว่า เนื่องจากผู้ฟังบางคนมีความต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในรายการมาก แต่เนื่องจากว่าการจัดรายการวิทยุบางรายการนั้น ดีดีเจเองไม่ได้เป็นผู้รับสายโทรศัพท์จากผู้ฟังเองโดยตรง แต่จะมีผู้ช่วยรับโทรศัพท์หลังไมค์ก่อน ซึ่งเรียกกันว่า Program - Co ซึ่งทำหน้าที่ช่วยเหลือดีเจในการจัดรายการและทำการคัดเลือกคนที่โทรศัพท์เข้ามาในรายการว่า คนไหนควรจะเล่นเกมหรือได้พูดคุยกับดีเจออกอากาศบ้าง และจากการเปิดเผยของกลุ่มตัวอย่างบางคนพบว่า เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการเอื้อประโยชน์กันระหว่าง Program - Co กับผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาร่วมสนุกในรายการวิทยุได้

กลุ่มตัวอย่างบางคนกับ Program - Co เคยเอื้อประโยชน์แก่กันในลักษณะที่ Program - Co ให้กลุ่มตัวอย่างได้เข้าไปร่วมเล่นเกม หากกลุ่มตัวอย่างชนะก็จะแบ่งรางวัลให้ Program - Co ครึ่งหนึ่งหรือถ้าเป็นรางวัลที่กลุ่มตัวอย่างไม่ชอบก็อาจเสนอรางวัลที่จะได้นั้นให้แก่ Program - Co คนนั้นไปเลย เพราะกลุ่มตัวอย่างบางคนเข้าไปเล่นเกมไม่ได้หวังของรางวัล แต่เป็นความภูมิใจที่จะได้รับการแข่งขันเกมชนะ เนื่องจากกลุ่มผู้ฟังบางส่วนรวมตัวกันตั้งเป็นทีมขึ้นมาเพื่อที่จะล่ารางวัลหรือทำยอดจำนวนครั้งที่เล่นเกมชนะ ซึ่งมีทั้งการแข่งขันภายในทีมและระหว่างทีม ถ้าชนะก็จะได้รับความภูมิใจและการยอมรับจากเพื่อนร่วมทีมและคู่แข่งชั้น ในทำนองเดียวกัน บางครั้ง Program - Co อยากได้รับรางวัลที่แจกในรายการก็จะขอให้กลุ่มตัวอย่างเข้าไปเล่นเกมเพื่อเอาของรางวัลให้ตน นอกจากนี้ในบางครั้งหากมีการร่วมสนุกในรายการแล้วผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้าไม่สามารถทำให้รายการสนุกสนานได้ ก็จะขอกกลุ่มตัวอย่างบางคนนี้ช่วยเข้าร่วมสนุกและสร้างสีสันในรายการให้

จากจุดนี้แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างบางคนต้องการที่จะเข้าไปร่วมสนุกกับทางรายการมากจนมีพฤติกรรมที่ยอมให้มีการเอื้อประโยชน์กันระหว่างตนกับ Program - Co ได้

นอกเหนือจากการโทรศัพท์เข้าไปร่วมสนุกภายในรายการวิทยุแล้ว กลุ่มตัวอย่างยังเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกสถานีวิทยุของรายการต่างๆอีกด้วย ซึ่งการเข้าร่วมกิจกรรมนอกสถานีวิทยุ นั้น ทางรายการจะต้องทำการคัดเลือกผู้ฟังก่อน เพราะแต่ละกิจกรรมจะรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนจำกัด ซึ่งส่วนใหญ่จะทำการคัดเลือกจากการให้โทรศัพท์เข้าไปแสดงความสามารถภายในรายการวิทยุ เช่น ให้แปลงเพลงของศิลปินต่างๆแล้วไปร้องในรายการ หลังจากนั้นจะให้ผู้ฟังคนอื่น ๆ โทรเข้ามาให้คะแนน หากคนใดได้คะแนนสูงสุดก็จะได้รับเลือกให้เข้าไปร่วมกิจกรรมของสถานี ซึ่งการร่วมกิจกรรมนอกสถานีนี้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด เพราะจะมีผู้อุปถัมภ์รายการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆเหล่านั้นอยู่แล้ว

เรื่องค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียในการฟังและในการติดต่อปฏิสัมพันธ์กับทางรายการนั้น ไม่มีผลต่อรูปแบบการฟังรายการของกลุ่มตัวอย่าง แต่เป็นเรื่องของเทคโนโลยีทางการสื่อสารที่เอื้ออำนวยให้กลุ่มตัวอย่างเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับทางรายการ (active audience) มากกว่าเรื่องของค่าใช้จ่าย เพราะเทคโนโลยีเป็นตัวกระตุ้นให้กลุ่มตัวอย่างกระตือรือร้นที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในรายการ กลุ่มตัวอย่างมีอุปกรณ์สื่อสารทั้งโทรศัพท์ที่บ้าน และโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือโทรศัพท์มือถือ ทำให้สะดวกที่จะปฏิสัมพันธ์กับรายการได้ หรือหากไม่มีโทรศัพท์ส่วนตัวใช้ กลุ่มตัวอย่างบางคนยังกระตือรือร้นที่จะไปโทรจากตู้โทรศัพท์สาธารณะได้ หรือเมื่อโทรศัพท์เข้าไปในรายการหลายๆครั้งแล้วไม่ติดก็สามารถใช้วิธีส่งข้อความเข้าไปทางเพจเจอร์แทน สำหรับค่าใช้จ่ายมีความสำคัญบ้าง เช่น กลุ่มตัวอย่างบางคนไม่ต้องเสียค่าโทรศัพท์ที่บ้าน เพราะเป็นสวัสดิการให้แก่ครอบครัวของข้าราชการที่ให้ใช้ฟรี หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ยังอยู่ในช่วงบริการส่งเสริมการขายที่ให้ใช้บริการฟรี ทำให้มีโอกาสใช้เทคโนโลยีทางการสื่อสารเพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมในรายการได้มากขึ้น

กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความเห็นในส่วนของการนำเทคโนโลยีต่างๆ เช่น โทรศัพท์ เพจเจอร์ ที่เข้ามาใช้ในรายการวิทยุเจาะเฉพาะกลุ่มในปัจจุบันว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะทำให้สามารถติดต่อกับทางรายการได้ตลอด ไม่น่าเบื่อหน่าย และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้มีส่วนร่วมในรายการวิทยุมากขึ้น

จากพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุทุกวัน โดยฟังแบบเจาะจงคลื่น และพยายามเข้าไปแสดงออกในรายการ รวมทั้งร่วมกิจกรรมทั้งภายในรายการและนอกสถานีเหล่านี้ เกิดจากแรงจูงใจที่มาจากความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

แรงจูงใจในการฟังวิทยุเจาะเฉพาะกลุ่ม

แรงจูงใจในการฟัง หมายถึง แรงซึ่งควบคุมพฤติกรรมของคนอันเกิดจากความต้องการ (Needs) ซึ่งพฤติกรรมของคนถูกกำหนดโดยความต้องการเหล่านี้ ดังนั้นการที่กลุ่มตัวอย่างมีรูปแบบพฤติกรรมในการฟังวิทยุดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ก็เพราะกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจาการเปิดรับฟังวิทยุดังต่อไปนี้

ความต้องการของกลุ่มตัวอย่างจากการฟังรายการวิทยุเจาะเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น

การที่กลุ่มตัวอย่างเปิดฟังวิทยุและเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับทางรายการวิทยุ (active audience) ก็เพราะกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการ (Need) ในการฟังวิทยุเจาะเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นซึ่งสามารถอธิบายตามทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ (Uses and Gratification Theory) โดยแยกกลุ่มของความ ต้องการได้ดังนี้

ความต้องการที่มีผลตอบสนองทางอารมณ์ (AFFECTIVE NEED) ได้แก่

- ความเพลิดเพลิน

เป็นเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับฟังรายการวิทยุมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างเปิดฟังวิทยุเพื่อทำให้เกิดความเพลิดเพลินในขณะที่ทำกิจวัตรหรือกิจกรรมอื่นๆได้ ช่วยทำให้อารมณ์ดีได้ และสามารถทำกิจกรรมต่างๆได้ดีขึ้น หรือในบางครั้งเมื่อไม่มีอะไรทำก็เปิดฟังวิทยุให้เพลินๆเป็นการฆ่าเวลา ทำให้รู้สึกว่าเวลาผ่านไปเร็วขึ้น ซึ่งสิ่งทีกลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีในรายการวิทยุเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลินก็คือ ให้มีการเปิดเพลงมากๆ ทำให้รู้สึกสบายใจได้ด้วย แต่ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างยังไม่ต้องการให้ดีเจพูดในรายการมากและไร้สาระจนเกินไป และไม่ต้องการให้พูดแทรกหรือทับเพลง ดีเจควรจะพูดให้ชัดเจนและมีความสุขมาก นอกจากนี้ยังไม่ต้องการให้มีโฆษณา มาก รวมทั้งข่าวก็ไม่ต้องการให้มีมากและถี่จนเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจาร์เน โกลด์ เรื่อง “ พฤติกรรมการฟังวิทยุของชาวกรุงเทพมหานคร ”

- ความสนุกสนาน

กลุ่มตัวอย่างจะได้รับความสนุกสนาน จากการโทรศัพท์เข้าไปฝากข้อความส่งถึงเพื่อนหรือข้อความต่างๆไปให้ดีเจ และพูดคุยกับดีเจออกอากาศ โดยกลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีการเปิดโอกาสให้ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในรายการมากขึ้นทั้งกิจกรรมภายในรายการและนอกสถานีวิทยุให้มากขึ้น แต่ในการร่วมสนุกในรายการกลุ่มตัวอย่างไม่ยอมให้ดีเจบางคนวางสายโทรศัพท์ของผู้

ฟังที่โทรเข้ามาบางคนในขณะที่ออกอากาศแม้ว่าผู้ฟังคนนั้นจะโทรมาผิดช่วง เพราะอาจทำให้เสียความรู้สึกได้ และต้องการให้มีโทรศัพท์ที่ใช้ในรายการมากขึ้น

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังต้องการความสนุกสนานจากการได้แข่งขันเกมชิงรางวัลต่างๆ ต่างๆ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างบางคนต้องการที่จะได้เข้าไปร่วมเล่นเกมในรายการมากจนยอมให้มีการเอื้อประโยชน์กันระหว่างกลุ่มตัวอย่างกับ Program - Co ที่ดูแลคัดเลือกผู้ฟังที่จะได้เข้าไปร่วมเล่นเกมในรายการได้

- ใช้เป็นเพื่อนแก้เหงา

กลุ่มตัวอย่างบางคนก็ใช้สื่อวิทยุในลักษณะสื่อมวลชนสัมพันธ์ (Parasocial Relationship) โดยอาศัยสื่อวิทยุเป็นเพื่อนแทนเพื่อนในชีวิตจริงได้ เพราะบางครั้งกลุ่มตัวอย่างอยู่คนเดียวหรือมีเพื่อนน้อยทำให้เกิดความเหงาได้ ดังจะเห็นได้จากกลุ่มตัวอย่างต้องการที่จะให้มีการพูดคุยกับดีเจและมีศิลปินนักร้องมาให้สัมภาษณ์ในรายการมากขึ้น เพราะทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกรู้จักคุ้นเคยกับดีเจและศิลปินนักร้องเหล่านั้นมากขึ้น ทำให้รู้สึกว่ามีเพื่อนมากขึ้น

ความต้องการตระหนักรู้ (COGNITIVE NEED) ได้แก่

- ได้สาระความรู้

จากการที่รายการวิทยุเจาะเฉพาะกลุ่มปัจจุบันจะมีองค์ประกอบของรายการในด้านต่างๆ หลากหลายทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถได้รับสาระความรู้ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมดังนี้

ทางตรง : เนื่องจากในรายการวิทยุเจาะเฉพาะกลุ่มจะมีการนำเสนอทั้งข่าวและสาระความรู้ในรูปแบบต่างๆ เช่น สารคดีสั้น เกร็ดความรู้ จึงช่วยทำให้กลุ่มตัวอย่างเป็นคนทันเหตุการณ์ รู้ความเคลื่อนไหวในสังคมได้ มีความรู้รอบตัวมากขึ้น ได้เรียนรู้การใช้ภาษาของกลุ่มวัยรุ่น เพื่อให้ทันสมัย รวมทั้งยังช่วยให้ได้ทราบถึงเพลงใหม่ๆ ของศิลปินต่างๆ ด้วย เท่ากับเป็นการแนะนำเพลงให้แก่ผู้ฟัง และมีส่วนช่วยในการตัดสินใจซื้อเทปเพลงและ CD ได้อีกด้วย นั่นคือสามารถสนองตอบความอยากรู้อยากเห็นและความสนใจของกลุ่มตัวอย่างได้ นอกจากนี้ยังสามารถนำเอาไปปรับใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างบางคนก็เป็นสมาชิกกับบริษัทเทปเพลงแล้วต้องการทราบข่าวคราวความเคลื่อนไหวและกิจกรรมต่างๆ ที่จัดให้สำหรับสมาชิก เช่น กลุ่มตัวอย่างเป็นสมาชิก Grammy Card จึงตัดสินใจฟังรายการวิทยุในเครือบริษัท เอ-ไทม์ มีเดีย จำกัด เพราะว่าบริษัท เอ-

ไทม์ มีเดีย จำกัด เป็นบริษัทในเครือบริษัท แกรมมี่ เอนเตอร์เทนเมนต์ จำกัด (มหาชน) ทำให้คาดหวังว่าจะได้รับทราบข่าวคราวความเคลื่อนไหวอันจะเป็นประโยชน์ต่อการเป็นสมาชิก Grammy Card ด้วย นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างใช้รายการวิทยุเพื่อค้นหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบริษัทที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ เพื่อรักษาประโยชน์ที่ตนควรจะได้รับนั่นเอง

อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างยังคงต้องการให้รายการวิทยุมีการนำเสนอเรื่องราวสาระความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมากขึ้น เพื่อไม่ให้ตนเองล้าสมัยประกอบกับสังคมปัจจุบันต้องพึ่งพิงเทคโนโลยีมากขึ้น แต่ทั้งนี้ก็จะต้องมีการเน้นย้ำในเรื่องของความเป็นไทยควบคู่ไปด้วย

ทางอ้อม : กลุ่มตัวอย่างสามารถนำสิ่งที่ได้รับรู้มาจากรายการวิทยุมาใช้อ้างอิงและใช้ค้นหาความจริงต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลมาเสริมความเชื่อของตนเอง และกลุ่มตัวอย่างสามารถนำข้อมูลต่างๆที่ได้รับรู้จากรายการวิทยุมาพัฒนาแนวคิดของตนเองได้

กลุ่มตัวอย่างบางคนจะเลียนแบบพฤติกรรมของดีเจหรือศิลปินนักร้องที่มีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จในอาชีพ นั่นคือสามารถเปรียบเทียบตนเองกับบุคคลที่สื่อมวลชนประเมินแล้ว รวมถึงเมื่อเปิดรับฟังวิทยุทำให้ได้รับรู้เกี่ยวกับผู้ฟังคนอื่นๆ และเมื่อนำมาเทียบกับตัวเองจะช่วยให้กลุ่มตัวอย่างรู้จักตัวเองลึกซึ้งมากขึ้น

กลุ่มตัวอย่างบางคนต้องการที่จะให้รายการวิทยุเปิดโอกาสให้มีการส่งงานเพลงหรือชิ้นงานโฆษณา รวมทั้งข้อความมงคลเรื่องต่างๆไปออกอากาศในรายการมากขึ้นด้วย เพราะส่วนหนึ่งหากงานของกลุ่มตัวอย่างได้ออกอากาศและมีคนฟังอื่นๆชื่นชอบหรือโทรมาขอให้ทางรายการเปิดซ้ำจะเกิดความภูมิใจและมั่นใจในตัวเองมากขึ้นได้ เป็นเหมือนการทดสอบความสามารถของตนเอง ซึ่งหากยังไม่เป็นที่ยอมรับจะได้มีการพัฒนาปรับปรุงต่อไปได้ ซึ่งช่วยให้รู้ถึงความสามารถของตัวเองมากขึ้นได้ และใช้เป็นแนวทางในการนำไปประกอบอาชีพจริงได้อีกด้วย

ความต้องการการรวมกลุ่ม (INTEGRATIVE NEED) ได้แก่

กลุ่มตัวอย่างบางคนจะเปิดรับฟังวิทยุเพราะต้องการจะได้รับฟังสิ่งเดียวกันกับเพื่อน เพื่อที่จะแสดงว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อนและให้เพื่อนๆยอมรับตน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังใช้วิทยุเป็นสื่อในการแสวงหามิตร นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างสามารถรู้จักเพื่อนใหม่ๆจากการ

โทรศัพท์เข้าไปร่วมเล่นเกมหรือพูดคุยในรายการวิทยุ รวมทั้งร่วมกิจกรรมนอกสถานที่ทางรายการจัดขึ้น และจากการโทรเข้าไปในรายการเพื่อบอกผ่านไปทางดีเจหรือขอหมายโทรศัพท์ของคนฟังที่ตนต้องการจะรู้จักโดยตรง เพื่อทำความรู้จักกันต่อไปได้ สำหรับกลุ่มตัวอย่างบางคนยังนำสิ่งที่ได้รับฟังมาจากในรายการวิทยุไปพูดคุยกับเพื่อนและครอบครัว หรือบางครั้งก็ใช้แนะนำให้คนอื่น ๆ ซึ่งเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) ได้อีกด้วย

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างบางคนต้องการที่จะให้รายการวิทยุเปิดโอกาสให้มีการส่งงานเพลงหรือชิ้นงานโฆษณา รวมทั้งข้อความรณรงค์เรื่องต่างๆไปออกอากาศในรายการมากขึ้นด้วย เพราะส่วนหนึ่งหากงานของกลุ่มตัวอย่างได้ออกอากาศและมีคนฟังอื่นๆชื่นชอบหรือโทรมาขอให้ทางรายการเปิดซ้ำจะเกิดความภูมิใจและมั่นใจในตัวเองมากขึ้นได้ เป็นเหมือนการทดสอบความสามารถของตนเอง ซึ่งหากยังไม่เป็นที่ยอมรับจะได้มีการพัฒนาปรับปรุงต่อไปได้ ซึ่งช่วยให้รู้ถึงความสามารถของตัวเองมากขึ้นได้

ความต้องการหลีกเลี่ยงปัญหา (ESCAPE NEED) ได้แก่

- ช่วยผ่อนคลายความเครียด

รายการวิทยุช่วยให้ผู้ฟังคลายเครียด ไม่คิดมากหรือวิตกกังวลในเรื่องต่างๆ ที่กลุ่มตัวอย่างได้เผชิญมาทั้งปัญหาส่วนตัว เรื่องการเรียนหรือการทำงาน เมื่อเปิดรับฟังรายการวิทยุที่มีรูปแบบรายการที่มีองค์ประกอบที่หลากหลายภายในรายการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการพูดคุยของดีเจที่มักให้ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง บางครั้งพูดให้กำลังใจและดำเนินรายการอย่างสนุกสนานทำให้รู้สึกผ่อนคลายได้ หรือในบางรายการเปิดโอกาสให้ระบายความเครียดได้โดยตรง เช่น รายการ Greet FM มีการเปิดรับสายจากคนฟังให้โทรเข้ามาส่งเสียงกรี๊ดในรายการได้ ดังนั้นหากกลุ่มตัวอย่างเกิดความเครียดจึงสามารถใช้ช่วงดังกล่าวในรายการวิทยุเพื่อระบายความเครียดได้

บางครั้งยังช่วยให้ลืมหรือหลีกเลี่ยงจากปัญหาต่างๆได้ เช่น บางคนไม่ต้องการออกไปสังสรรค์ข้างนอก แต่เปิดรับสื่อวิทยุแทน เพราะสื่อวิทยุไม่สร้างแรงกดดันทางสังคมให้แก่ตนได้ นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างใช้สื่อเพื่อผละออกจากสังคม

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างบางคนคิดว่า การออกไปเที่ยวข้างนอกบ้านนั้นเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย อาจทำให้ผู้ปกครองตำหนิได้ ทำให้เลือกที่จะเปิดรับฟังรายการวิทยุอยู่ที่บ้าน เพราะค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียในการฟังและร่วมสนุกนั้นถูกกว่าการออกไปเที่ยวข้างนอก ไม่ต้องรบกวนคนอื่น ๆ

นั่นก็คือ กลุ่มตัวอย่างไม่ต้องการที่จะเสียค่าใช้จ่ายในการออกไปเที่ยวข้างนอกจึงเลือกที่จะเปิดรับฟังวิทยุอยู่ที่บ้าน

การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง

หลังจากฟังรายการวิทยุแล้ว กลุ่มตัวอย่างแทบจะทุกคนจะมาพูดคุยกับเพื่อน โดยจะพูดคุยถึงเรื่องเพลงที่เปิดในรายการ อาจจะเป็นเพลงใหม่หรือเพลงเก่าที่นำมาเปิดใหม่ พูดคุยถึงเรื่องดีใจ เรื่องเกมที่ได้เข้าไปร่วมแข่งขัน หรือสิ่งต่างๆที่รับรู้หรือได้พบจากการฟังรายการวิทยุและจากการโทรเข้าไปในรายการ เช่น เกร็ดความรู้เรื่องความสวยความงาม เรื่องภาพยนตร์ใหม่ที่จะเข้าฉาย เรื่องศิลปิน ดารา นักร้อง หรือแม้แต่เรื่องที่กลุ่มตัวอย่างบางคนโทรเข้าไปในรายการแล้วได้พูดคุยกับ Program - Co หรือได้พบเหตุการณ์ต่างๆ เป็นต้น ซึ่งสามารถสนองความต้องการตระหนักรู้ (Cognitive Need) และความต้องการการรวมกลุ่ม (Integrative Need) ได้

นอกจากพูดคุยกับเพื่อนแล้วกลุ่มตัวอย่างบางคนก็จะนำมาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันกับคนในครอบครัว เช่น พ่อแม่ พี่น้อง และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มักจะแนะนำคนอื่นๆให้ฟังรายการเดียวกันกับที่ตนฟังอยู่ ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า การที่กลุ่มตัวอย่างพยายามแนะนำให้คนอื่นๆมาฟังรายการเดียวกันกับตนนั้นเป็นการพยายามสร้างกลุ่มพวกของตนขึ้น เพราะถ้าคนอื่นฟังตามก็จะรู้สึกถึงความเป็นผู้นำ นอกจากนี้ในกรณีที่มีคนอื่นมาขอคำแนะนำและพูดคุยเรื่องเกร็ดความรู้ต่างๆที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ เช่น ขอคำแนะนำเรื่องการรักษาผิวพรรณหรือพูดคุยเรื่องดารานักร้อง แล้วกลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะแนะนำหรือพูดคุยกับเขาได้ ก็จะทำให้รู้สึกว่าตนเองเก่ง มีความรู้รอบตัว ทันสมัย กลุ่มตัวอย่างก็จะเกิดความภูมิใจ และยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมอีกด้วย ซึ่งเป็นการสนองความต้องการการรวมกลุ่ม (Integrative Need)

ในบางครั้งการได้เข้าไปร่วมกิจกรรมนอกสถานีกับทางรายการหรือจากการที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับฟังวิทยุแล้วพบว่า มีคนฟังที่ชอบโทรเข้าไปพูดคุยกับดีใจ ร่วมเล่นเกมหรือขอเพลงเป็นประจำซึ่งกลุ่มตัวอย่างบางคนมีการใช้นามแฝงในรายการด้วย หากกลุ่มตัวอย่างสนใจอยากที่จะทำความรู้จักกับคนฟังคนนั้น กลุ่มตัวอย่างก็จะโทรศัพท์เข้าไปในรายการฝากบอกผ่านดีใจไปถึงคนนั้นว่าอยากรู้จัก หากเป็นไปได้จะขอหมายเลขโทรศัพท์จากดีใจเพื่อโทรไปพูดคุยทำความรู้จักกัน ซึ่งทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รู้จักเพื่อนใหม่ๆ ซึ่งสามารถสนองความต้องการการรวมกลุ่ม (Integrative Need) นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างบางคนก็จะมีกรรวมตัวกัน นัดกันไปหาดีใจคนโปรดที่สถานีวิทยุ

บ้าง บางคนก็ทำการด์หรือของขวัญส่งไปให้บ้าง โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่า รู้สึกดีที่มีดีใจที่สามารถให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาบางอย่างได้ รวมทั้งให้กำลังใจในบางครั้งที่รู้สึกไม่สบายใจ จึงอยากที่จะทำสิ่งเหล่านี้ให้เป็นการตอบแทน และไม่คิดว่าเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย เพราะตัวดีใจไม่ได้เรียกร้อง แต่กลุ่มตัวอย่างต้องการที่จะให้เอง ซึ่งสามารถสนองความต้องการที่มีผลตอบสนองทางอารมณ์ (Affective Need) ของกลุ่มตัวอย่างได้

แต่ก็มีกลุ่มตัวอย่างบางคนทีหลังจากฟังรายการวิทยุแล้วไม่ได้นำไปใช้พูดคุยกับเพื่อนหรือแนะนำคนอื่น ๆ แต่สิ่งที่เขาได้รับจากการฟังรายการวิทยุต่าง ๆ เหล่านั้นก็คือ ความสุขส่วนตัว แต่กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้จะมีความสุขกับการได้เปิดฟังเพลงทางรายการวิทยุ ได้ยินเสียงดีใจดำเนินรายการ รวมไปถึงเสียงของคนฟังที่ฟังรายการเดียวกันกับตนแล้วโทรเข้ามาเล่นเกมหรือมาพูดคุยกับดีใจออกอากาศ ก็ช่วยทำให้กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีความสุข รู้สึกสบายใจ รู้สึกว่าตัวเองมีเพื่อนมากมาย เป็นการสนองความต้องการที่มีผลตอบสนองทางอารมณ์ (Affective Need) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะและความรู้สึกเช่นนี้มักจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีเพื่อนน้อยและมีกลุ่มเพื่อนขนาดเล็ก ประกอบกับการบางคนจะมีชีวิตที่ไม่สมบูรณ์นัก เช่น คุณพ่อของคุณแม่แยกทางกันหรือบางคนคุณพ่อหรือคุณแม่แต่งงานใหม่ มีครอบครัวและมีลูกใหม่ ทำให้บางครั้งรู้สึกว่าตนต้องการบางสิ่งมาทดแทนสิ่งที่ตนขาดไป เช่น การฟังรายการวิทยุเพื่อทำให้รู้สึกว่ามีเพื่อนมากขึ้น ไม่เครียดหรือคิดมาก และในบางครั้งได้ฟังปัญหาของคนอื่น ๆ ที่โทรศัพท์เข้ามาในรายการทำให้ตนเองมีกำลังใจมากขึ้น เพราะคนอื่น ๆ ก็มีปัญหาเหมือนกัน แต่อาจจะแตกต่างกันไป ซึ่งช่วยสนองความต้องการหลีกเลี่ยงปัญหา (Escape Need) ได้

นั่นคือ พฤติกรรมการใช้ประโยชน์จากการเปิดรับฟังและเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับทางรายการของกลุ่มตัวอย่างทำให้เกิดความพึงพอใจเนื่องจากสามารถสนองตอบความต้องการของกลุ่มตัวอย่างในแง่มุมต่างๆได้

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า แรงจูงใจอันเกิดจากความต้องการด้านต่างๆของกลุ่มตัวอย่างนั้น ทำให้กลุ่มตัวอย่างเลือกเปิดรับรายการวิทยุเฉพาะกลุ่มของผู้รับสารวัยรุ่น โดยมีรูปแบบพฤติกรรมในการฟังวิทยุทุกวันแบบเจาะจงคลื่น และพยายามได้เข้าไปแสดงออกในรายการและเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งภายในรายการและนอกสถานี รูปแบบการรับฟังเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการได้รับความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน และได้รู้เรื่องราว

ความเคลื่อนไหวในแวดวงบันเทิงเป็นหลัก แต่ไม่ได้สนใจในเรื่องข่าวสารบ้านเมืองนัก เพื่อสนองความต้องการที่มีผลตอบสนองทางอารมณ์ (Affective Need) เป็นสำคัญ ส่วนความต้องการตระหนักรู้ (Cognitive Need), ความต้องการการรวมกลุ่ม (Integrative Need) และความต้องการหลีกเลี่ยงปัญหา (Escape Need) เป็นปัจจัยรองลงมา ซึ่งทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิดความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการวิทยุเจาะเฉพาะกลุ่มและเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับทางรายการ